

ere ikke forpligtede til at bringe noget bestemt Beløb tilveie, men de skulle tage visse Penge ud af Kommen paa Kommunens Medlemmer og beskaffe dem med saa og saa Meget. Det er deres Naboer, gode Venner og Venlige, som de skulle beskaffe, og det er henstillet til deres gode Skjøn og Omdømme, hvorledes de ville beregne den Indtægt, hvoraf Procenten svares. I den Henseende er der imidlertid allerede angivet saa Meget, og det er saa bekendt for Alle og Enhver, at det er et Punkt, der de fleste Steder paa Landet og vel ogsaa i Kjøbstæderne bedømmes meget forskjelligt, hvor stor en Mand's Indtægt er. Det er altsaa for en Communalbestyrelse lige fortjensfuldt, enten den bringer Meget eller Lidet ind i Statskassen. Staten har Intet i denne Henseende at bebreide den og har ingen Recurs i denne Retning til Communalbestyrelsen. Hvad vil Følgen deraf blive? Den vil ganske sikkert blive den, at i nogle Communer vil Communalbestyrelsen eller Vigningscommissionen have det klart for sig, at det er en Borgerpligt, at Staten faaer den Indtægt, som den behøver, og den vil da sige: Vi maae bidrage til, gjøre vort Yderste for, at ingen Mand bliver ansat under det, som han har; men i andre Communer vil man have en anden Betragtning, der vil man sige: Ja, om ogsaa vor lille Commune kommer til at udrede noget Mindre, kan det ikke gjøre saa farligt; om vi give 600 Rd. eller 300 Rd., vil ikke kunne mærkes i den store Masse, og altsaa vil det være urimeligt af os, om vi kom til at beskaffe os selv høiere, end vi just ere nødte til. Sjælælænderne vilde da have Fyenboerne til at udrede det, Fyenboerne vilde tænke: Lad Syderne udrede det, og Syderne vilde igjen sige: Lad Kjøbenhavnerne udrede det, og saaledes, mine Herrer, vilde der blive almindeligt lagt an paa, hvem der kunde komme til at betale Mindst; det vilde blive den almindelige Tone, om ikke strax, saa lidt efter lidt. Sagen er netop den, at naar ærede Talere her i Salen have om-talt, at en saadan Procentsskat vil man kunne vente forbedret i Aarenes Løb, saa frygter jeg meget for, at ærede Medlemmer gjøre sig nogen Illusion i denne Henseende, og at det meget snarere vil gaae i modsat Retning; thi naar

en Mand i en Commune er bleven høiere beskattet end en Mand med ligesaa stor Indtægt i Nabocommunen, saa vil han henvende sig til sin Communalbestyrelse og sige: Hvad er dette for Noget, hvorfor er jeg ansat saa høit, i Kommunen ved Siden af ere Folk ansatte lavere. Dette vil udøve et naturligt Tryk paa Communalbestyrelserne; thi vi maae ikke overse, at, hvor hæderlige og patriotiske de Mænd end ere, der sidde i disse Bestyrelser, saa maa deres daglige Omgang, de Mænd, som de færdes med Dag for Dag, dog udøve den største Indflydelse paa dem, og det, at skulle til Fordeel for Statskassen beskaffe saadanne Mænd, af hvilke deres Velvære i det daglige Liv væsentligt afhænger, er virkelig en Vanskelighed, som meget saa Mennesker ville have det i deres Magt at overvinde. Man har tænkt sig, at man gjennem Skattecommissairer eller deslige skulde kunne opnaae Saabant. Nei, mine Herrer, jeg frygter for, at De gjøre den store Illusioner. Skattecommissairerne ville for det Første væsentligt være de samme Mennesker som de, Communalbestyrelserne bestaae af, de ville være udsatte for de samme Indflydelser, og de ville ikke have anden Interesse, de have ingen Interesse af at faae Skatten udbragen af den virkelige Indtægt. Hvorfor skulde de stræbe derefter? De have ingen Løn derfor, og om de ogsaa havde nogen Løn, vilde den ikke være saa stor, at den kunde hve dem et Vederlag, der paa nogen Maade skulde kunne opveie de Ubehageligheder, der ere forbundne med deres Forretning; de vilde altsaa meget let blive slappe og trække sig tilbage. Jeg seer ikke noget Haab deri. Man har meent, at de skulde være Opdragere, veiledende Lærere. Ja, mine Herrer, derom har jeg ligesaa stor Tvivl. Jeg troer ikke paa den Art Lærdomme, som komme paa saadan Maade, hvor der ikke er Noget, der tilskynder dem, der skulle lære, til virkelig at gjøre det. Er det deres Interesse og Tilbøjelighed helst at luffe Dinene, saa vilde de luffe Dinene, og saa vilde de blive døde for Lærdommen. Derfor er det min Overbeviisning — og det er ikke en Overbeviisning, som jeg alene har dannet mig, men jeg søger til, at det var den almindelige Overbeviisning baade i 1865 og i 1866 — at Procentssystemet, hvor Communerne skulde